

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Roberto Bellarmini Politani, Societatis Iesu, S. R. E.
Cardinalis, Institutiones linguæ Hebraicæ**

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

[Genf], 1619

De Aduerbio, Præpositione, Coniunctione, & Interiectione. Cap. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69647](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69647)

co contēptus gratia additū videtur.

4 Vau redundat in illa voce חַיָּתוֹ *chajetho* Genesis i. pro חַיָּתוֹ *chajath*.

5 Denique nun additum reperitur frequenter tertiæ personæ præteriti pluralis numeri, vt יָדְעוּן *jadenghun*, cognouerunt. Item in infinitiuo, vt בְּאֵבְדָן *beovdan*, in percūdo: & futuro, vt יִדְרְכוּן *idrecun*, tendent, תִּדְרְכוּן *thidrecun*, tendetis quod etiam accidit si sequantur affixa, vt יַכְבְּדַנִּי *jecabbedanemi*, pro יַכְבְּדַנִּי *jecabbedani*, honorabit me. Atque hæc de verbis & nominibus.

PARS QVART TA, QVÆ EST DE

RELIQVIS ORATIO-

nis partibus, & de

Syntaxi.

CAPVT I.

De Aduerbio, Prepositione, Con-
junct

Estat מלה *milla*, hoc est, dictio, quæ quatuor alias cõplectitur partes orationis, Aduerbium, Præpositionem, Conjunctionem, & Interiectionem. Aduerbia tot sunt apud Hebræos, quot apud alias nationes, quæ hoc ordine iuxta varias significaciones numerari possunt.

hïc, huc. ibi. illuc. inde. intus
 2 Loci, תוך משם שמה שם פה
 vbi. foris, foras.

חוץ איה אי איכה איכה איך
 hïc, huc, hinc. illuc, illinc. vnde. quo. quo.
 אין אנה מאין כה הלום;
 huc, illuc.
 הנה.

hodie, cras, heri,
 3 Tëporis. אתמול תמול מחרת מחר היום
 nocte proxima, mane, vesperi, nudius tertius,
 שלשום ערבי ערב בוקר אמש
 tunc, nunc, quotidie, adhuc, iam, iampridem,
 ככר עור תמיד עתה נא אז
 vsque, id est, semper, quando, quum, mox, postea,
 אחר פתאום כו מתו ער

antea, antequam.

טרם

- 4 Negandi. בלתי בלי כל אין אל לא ^{non}
 5 Affirmandi. אכן אמנה אמנם יכן ^{sic} ^{certè, verè.}
 6 Demonstrandi. הן ^{en.} ^{ecce.}
 7 Optandi. לוא לו אחלו ^{vtinam.} ^{quis dabit, ó si.}
 8 Hortadi, & Obscrandi. אנה אנא נא ^{en.} ^{ecce.}
 9 Interrogadi. איך איכה מרוע למה הלא ^{nonne} ^{cur?} ^{quomodo?}
 10 Similitudinis. כה כן כמו ^{fic.}
 11 Qualitatis. נכון ישר אמת ירע טוב ^{fic.}
 12 Quantitatis. וער מעט הרבה רב ^{benè. malè.} ^{verè. rectè. & que.}
 13 Comparandi. יותר ^{festinanter,} ^{sapienter.} ^{prudenter.} ^{legitimè.}
 14 Vehementiæ. מאד מאד ^{multum.} ^{parum modicum.}
 15 Remissionis. לאט ^{plus, magis} ^{valde.} ^{maximè.} ^{lentè.} ^{fenfim.} ^{forfan}

forſan, an, ſi, ne forte.

16 Dubitandi. אולי אם בין
ſeorſum, tantummodo, duntaxat.

17 Separandi. לבד
ſimul, vna, pariter.

18 Congregandi. יהרוי יחד
Hebraicè. Syriacè. Græcè. Latinè:

19 Gentis רומיית יוגות ארמית עברית
& cætera ad eundem modum.

20 Ex his aduerbiis pauca quedam
ſuſcipiunt affixa, hoc modo:

ecce illi. ecce ego. ecce tu. ecce ille. ecce.

הין הנוי הנך הנני הנם
ſicut. non tu. non ego. non. ecce nos. ecce vos

הנכם הננו אין איני אינך כמו
vbi tu? vbi ſicut illi. ſicut ego. ſicut tu. ſicut ille.

כמוהו כמוך כמוני כמוהם איה אוך

21 Præpoſitiones ordine Alpha-
betico ita numerari poſſunt.

pro. propter. abſque. iuxta. poſt. cum. ad

אל את אחרי אצל בלא בגלל בעדי
ante. extra. vltra. inter. propter.

בלערי vel בעבור בין הלאה חוץ בפני
coram. a. ab. præter. propter. ſecundū. contra. è regione.

לעמתי לפני למען לבד מן נגר
pro. ſub. cum. trans. ſuper. circa. è regione.

נוכח סביב על עבר עם תחת

22 Ex quibus præpositionib. nulla sunt, quæ non recipiant affixa more nominum, & verborum, exceptis sex videlicet: בְּלֵא הֵלֵאָהּ חוּץ בֵּלֹהֵא, halea, chuts, lephi, nocach, nghever.

Appendix.

Quomodo autem puncta mutantur in præpositionibus ratione affixorum, satis diligenter in dictionariis explicatur. Illud tamen non videtur omittendum, עַל וְ אֶל recipere affixa more pluralium nominum, id est addendo jod post lamed, & præterea אֶל cum affixis omnibus mutare segol in tsere, præterquam cum affixis הֵם הֵן כֶּם הֵן כֶּן cum quibus mutat segol in patac sceua, וְ אֶלֶם אֶלֶם אֶלֶם אֶלֶם alechem elau. Porro præpositio עַל cum affixis כֶּם כֶּן mutat patac in patac sceua, cum aliis autem omnibus in camets, וְ עַלֶם עַלֶם עַלֶם עַלֶם nghalechem, nghalau.

23 Coniunctiones numerantur omnino septem. Copulatiua וְ, גַם, etiam

etiam **וְ**, quoque Disiunctiva **וְ**, vel,
aut. Continuatiua **וְ**, veruntamen, ta-
men. Causalis **כִּי**, *si*, לולי *lule, nisi*. Ratio-
nalis **כִּי**, *quia*: לְמַעַן *lemanghan*, עַקְבֵּי
nghakev, יַעַן, *propterea*, אֲשֶׁר *ascier*, quod,
quia.

24 Interiectiones sunt quinque. Interiectio-
nes quinque

Dolentis, הוּא אֲבִי אֲבִי הוּא אֲבִי הוּא אֲבִי, *heu*:
אה אה אה *ah*. Gaudentis, הֵאָה *euge*. Ex-
clamantis הוּא הוּא Admirantis, אֵיכָה אֵיךְ
quomodo Blandientis, & Rogantis
נָא נָא נָא.

CAP. II.

De literis servilibus.

ADverbia, & praepositiones
apud Hebraeos partim con-
stant ex integris dictioni-
bus, de quibus haecenus locuti su-
mus, partim ex solis quibusdam lite-
ris, quae serviles ea potissimum de
causa dictae sunt.

Sciendum igitur est ex viginti dua-
bus